

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI
TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
☒ 4024 Debrecen, Piac u. 54.. ☎:52/507-524
e-mail: valasztas@hbmo.hu

55/2024. (VI. 13.) TVB

Határozat

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a Tiszai Károly polgármesterjelölt (lakcíme: , személyi azonosítója:) által a Nagyrábéi Helyi Választási Bizottságnak a 2024. évi polgármester választás eredményét megállapító 28/2024. (VI. 9.) számú határozata ellen benyújtott fellebbezés alapján

a Nagyrábéi Helyi Választási Bizottság 28/2024. (VI. 9.) számú határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a döntéstől számított három napon belül a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz benyújtott, de a **Kúriához** (Kúria címe: 1055 Budapest, Markó utca 16., levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 35.) címzett bírósági felülvizsgálati kérelemnek van helye.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani úgy, hogy az legkésőbb **2024. június 16. 16.00 óráig** a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthatja be személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező személy esetében a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhú másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelem - a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdés szerinti - alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja a kérelem benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

A Kérelmező 2024. június 12. napján 14:40 órakor személyesen, papír alapon nyújtotta be fellebbezését a Nagyrábéi Helyi Választási Bizottságnál, annak a 2024. évi általános választás alkalmával Nagyrábé településen megtartott polgármester választás eredményét megállapító 28/2024. (VI. 9.) számú határozatával szemben.

Kérelmező a fellebbezésében tényállásként előadta, hogy a Nagyrábé 001. számú szavazókör szavazóköri jegyzőkönyve 1 db szavazólap eltérést, ténylegesen többletet mutat a szavazóként megjelentek számához képest.

A jegyzőkönyv tanúsága szerint az urnában a szavazatszámolásakor 502 db lebélyezett szavazólap volt, melyből 5 darab érvénytelen, míg 497 db érvényes. A szavazóként megjelentek száma 501 fő volt, tehát az SZSZB 1 db plusz szavazólapot talált az urnában.

Álláspontja szerint az eggyel több szavazólap a Ve. 2. § (1) bekezdésében meghatározott, a választás tisztaságának megóvása alapelvebe ütközik, mivel felmerülhet a kérdés, hogy hogyan kerülhetett eggyel több szavazólap a nap folyamán a szavazókörbe.

Meglátása szerint mindez megalapozza azt a feltevést, hogy esetlegesen jogellenesen került a szavazókörbe eggyel több szavazólap.

Erre tekintettel kéri a TVB-t, hogy a településen működő mindkét szavazókörben leadott érvényes, érvénytelen, valamint fel nem használt szavazólapokat vizsgálja át arra vonatkozóan, hogy azok között esetleg fellelhető-e hamis vagy meghamisított szavazólap (vízjel vizsgálata és az adott szavazóköri érvényes bélyegző vizsgálata amiatt, hogy esetleg nem cserélődtek-e fel egymással a nap folyamán a két szavazókör lebélyezett szavazólapjai).

Mindezek alapján kéri, hogy a TVB állapítsa meg a választás tisztaságának megóvása alapelve megsértését, továbbá a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja szerinti jogkörében eljárva a sérelmezett határozatot változtassa meg.

Kérte továbbá a TVB-t, hogy a Ve. 43. § (3) bekezdése alapján a szóbeli nyilatkozattétel lehetőségét biztosítsa számára.

Bizonyítékként a sérelmezett elsőfokú határozatot, valamint a Nagyrábé 001. számú és 002. számú szavazókörökben készített szavazóköri jegyzőkönyveket csatolta.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a következőket állapította meg:

A Ve. 221. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be fellebbezést. A Ve. hivatkozott jogszabályi rendelkezése alapján, a másodfokon eljáró szervnek először azt szükséges vizsgálnia, hogy a fellebbezést az ügyben érintett személy nyújtotta-e be.

A TVB ebben a körben megállapította, hogy a Kérelmező fellebbezését a 2024. évi általános önkormányzati választáson Nagyrábé településen indult polgármesterjelöltként nyújtotta be, erre hivatkozik is beadványában. Mivel jogaira és kötelezettségeire a sérelmezett elsőfokú eredménymegállapító határozat közvetlenül kihat, így érintettsége egyértelműen megállapítható.

A Ve. 223. § (3) bekezdésének megfelelő alkalmazásával, a Ve. 241. §-ában szabályozott speciális jogorvoslat keretében fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással lehet benyújtani.

A Ve. 224. § (3) bekezdése alapján a fellebbezésnek tartalmaznia kell:

a) a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,

- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A TVB álláspontja szerint a fellebbezés megfelel a Ve. által előírt tartalmi és alaki követelményeknek, ezért azt érdemben vizsgálta, az alábbiak szerint:

A Ve. 241. § (2) bekezdése értelmében a választási bizottságnak a választás eredményét megállapító döntése ellen a szavazatszámoló bizottság szavazóköri eredményt megállapító döntésének törvénysértő voltára vagy a szavazóköri eredmények összesítésére és a választási eredmény megállapítására vonatkozó szabályok megsértésére hivatkozással lehet benyújtani.

A Ve. jogszabályi rendelkezéseinek helyes értelmezése szerint tehát, a helyi választási bizottságnak azon határozatai, melyek a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek megválasztásának eredményét állapítják meg, akkor támadhatók meg sikerrel a Ve. 241. § (2) bekezdése alapján, ha bizonyítást nyer, hogy a szavazatszámoló bizottság a szavazatszámolással összefüggésben követett el törvénysértést, vagy a választási bizottság a szavazatok összesítésével és az eredmények megállapításával kapcsolatosan előírt szabályokat sértette meg.

Bár a fellebbezés konkrétan nem hivatkozik rá, de tartalmában a Ve. 241. § (2) bekezdés a) pontja szerinti eredmény elleni jogorvoslatnak tekinthető, figyelemmel arra, hogy a Nagyrábé 001. számú szavazókörben talált 1 db többlétszavazólappól levezetve, azt vélelmezi, hogy esetlegesen nem hivatalos szavazólap kerülhetett az érintett szavazókörbe vagy a településen működő két szavazókör szavazólapjai közül lehettek olyanok, amelyek felcserélődhettek, így az érintett SZSZB olyan szavazólapokat is érvényesnek tekinthetett a szavazóköri eredmény megállapításakor, amelyek nem az adott szavazókör szavazólapjai vagy nem a választás hivatalos szavazólapjai.

A két állítást a TVB külön-külön vizsgálta, abból a szempontból, hogy azok mennyire valószínűsítik a jogsértés megtörténtét, mely körben figyelembe vette azon irányadó kúriai joggyakorlatot, miszerint a választás eredménye elleni jogorvoslat annyiban speciális az egyéb választási jogorvoslatokhoz képest, hogy a törvénysértés pontos megjelölése mellett annak megtörténtét a kérelmezőnek legalább valószínűsíteni kell, hiszen a fellebbező fél általában nincs abban a helyzetben, hogy pontos ismerete legyen a szavazás lezárását követően a szavazatszámoló bizottságnak és a helyi választási bizottságnak a szavazatok megszámlálása és az eredmény összesítése során kifejtett tevékenységéről. Arról többnyire csak közvetett információkkal rendelkezhet (Kúria Kvk. II.37.500/2014/6. végzése).

Továbbá a Kúria Kvk. II.37.500/2014/6. számú végzésében azt is megállapította, hogy a választási bizottság eljárását az eredményt megállapító döntés elleni fellebbezés keretei határozzák meg, azaz a jogorvoslati eljárás – a törvényben meghatározott rövid eljárásjogi határidők okán is - csak arra korlátozódhat, hogy a kérelemben előadottakat vizsgálja felül a jogorvoslatra kijelölt hatóság.

Ezen joggyakorlatot figyelembe véve, a TVB-nek azt kellett megvizsgálnia, hogy a kérelmező által előadott hivatkozások alkalmasak-e az általa kért döntés meghozatalára, azok közül melyek azok az indokok, amelyek a szavazatszámolással vagy a szavazatok összesítésével és az eredmény megállapításával kapcsolatosan hozhatók közvetlen ok-okozati összefüggésbe.

Az esetlegesen felcserélt szavazólapok kérdésköre:

A Kérelmező által etekintetben előadottakat a TVB nem tartja olyannak, amelyek bármilyen szinten is megingathatnák a Nagyrábé településen eljáró szavazatszámoló bizottságok eljárásnak jogszerűségét.

A bélyegzőlenyomattal ellátott szavazólapok felcserélésre gyakorlatilag kizártnak tekinthető, több okból is:

Az egyik, hogy a szavazóköri jegyzőkönyvek, mint közokiratok tanúsága szerint is a két szavazókör egyáltalán nem azonos helyiségben került kialakításra, ráadásul térben is teljesen elkülönültek egymástól. Etekintetben megállapítható, hogy amíg a 001. számú szavazókör a Nagyrábé, Kossuth út 5. szám alatti Községházában, addig a 002. számú szavazókör a Nagyrábé, Rétszentmiklósi út 2/C. alatti ún. Iskola Étkezőben helyezkedett el, azaz a településen működő SZSZB-k a választás napján nem csak a jogszabály erejénél fogva, de a földrajzi távolság miatt sem érintkezhetek egymással fizikailag oly módon, ami esetleg szavazólap cserére adna lehetőséget.

Másrészt a szavazás előkészítésének, illetve lebonyolításának Ve.-ben előírt menete is kizárja azt, hogy lebélyegzett szavazólapok felcserélésre kerülhessenek két szavazókör között: a Ve. 164. § (1) bekezdése alapján a szavazásnapra kellékek körében a szavazólapokat a helyi választási iroda üresen adja át az SZSZB elnökének, melyek őrzését a szavazás napjáig a HVI biztosítja.

A Ve. 178. § (1) bekezdése szerint, ha a választópolgár szavazásának nincs törvényi akadály, az SZSZB a választópolgár részére átadja a szavazólapot, amelyet „**a választópolgár jelenlétében a bal felső sarkában bélyegzőlenyomattal lát el...**”, vagyis bélyegzőlenyomattal első alkalommal (és egyben utoljára is) csak a szavazás napján kerül a szavazólapra, ami ráadásul a választópolgár és valamennyi, a szavazóhelyiségben tartózkodó SZSZB tag és a jegyzőkönyvvezető jelenlétében történik.

Mindebből következően a TVB nem tartja életszerűnek, illetve megalapozottnak a szavazóköri bélyegzők vagy lebélyegzett szavazólapok felcserélésével kapcsolatos kérelmezői feltevést, azzal kapcsolatosan semmilyen olyan körülmény nem merült fel, ami az SZSZB eljárásának jogszerűségét megkérdőjelezné.

Többlatszavazólap kérdésköre:

Tény, hogy amennyiben többlatszavazólapot talál az SZSZB az urna kibontása során, akkor eljárásában valamilyen jogsértés történt, hiszen minden választópolgárnak csak egy szavazata lehet. Ugyanakkor ez nem befolyásolja a választás végeredményét, mivel a Ve. 197. §-a egyértelműen szabályozza a többlatszavazólap kezelésének eljárásrendjét, amikor kimondja, hogy: „Ha az urnákban talált, hivatalos bélyegzőlenyomattal ellátott szavazólapok száma meghaladja a szavazáson megjelent választópolgárok számát, a szavazatszámoló bizottság a jelöltekre, illetve listákra leadott szavazatok közül jelöltenként, illetve listánként a többletnek megfelelő számú szavazatot érvénytelennek nyilvánít.”

A TVB bekérte az SZSZB-k részére a szavazásnapra kellékek között rendszeresített „JEGYZŐKÖNYV a többlatszavazólap miatt levont szavazatokról” elnevezésű formanyomtatványt az érintett 001. számú szavazókör vonatkozásában annak megítélése érdekében, hogy az SZSZB a Ve. 197. §-a szerinti kötelezettségét végrehajtotta-e.

A jegyzőkönyv alapján megállapította, hogy a többlatszavazólap kezelését az SZSZB elvégezte: ezen látható, hogy a két jelölt eredeti szavazatszámja 236 db (az 1. sorszámú jelölt, azaz Major József független jelölt esetében), illetve 263 db (a 2. sorszámú, Kérelmező jelölt esetében) szavazat volt. Ezekből 1-1 szavazatot levonva állt elő a szavazóköri jegyzőkönyvön is olvasható 235, illetve 262 db szavazatszám.

A többletnek megfelelően, azaz jelöltenként 1-1, vagyis összesen 2 db szavazatnak az érvénytelenítésével az SZSZB megnövelte az eredetileg számlált 3 db érvénytelen

szavazatszámot, melynek eredményeként összesen 5 db szavazat minősült érvénytelennek. Ez az adat szerepel a szavazóköri jegyzőkönyvön is.

A többlétszavazólap miatt a Ve.-nek megfelelően jelöltenként érvénytelenített 1-1 szavazatot, vagyis ezáltal összesen további 2 érvénytelen szavazat keletkezett, mely összeget levonta az eredetileg érvényesnek vélt 499 db érvényes szavazatból, így rögzítve a végleges 497 db érvényes összesített szavazatszámot. Ez az adat szintén megegyezik a szavazóköri jegyzőkönyvön rögzített adattal.

A TVB megállapította tehát, hogy a többlétszavazólap kezelését az SZSZB szabályszerűen hajtotta végre és az ennek megfelelő végleges adatok szerepelnek a szavazóköri jegyzőkönyvön.

A Ve. Kommentárja a következőképpen fogalmaz a 197. §-ban a többlétszavazólap kezelése kapcsán előírt rendelkezésről: *„Az alkalmazott jogintézmény - amely alapvetően matematikai műveletnek tekinthető - nem tesz különbséget a leadott és figyelembe vett szavazatok között, és nem változtatja meg az „egy ember - egy szavazat” elvéhez kötött tartalmat sem a passzív választójog viszonylatában. A szavazatszámolás során minden jelölt szervezet azonos módon, nominálisan „szenvedi el” az érvénytelen többlétszavazat konzekvenciáit. A Ve. 197. §-ában alkalmazott megoldás ennél fogva nem tesz különbséget választói akarat és választói akarat között sem, és így nem teszi egyenlőtlené a leadott szavazatokat. Ezért a passzív választójog a Ve. jelen szabályával összefüggésben nem sérül.”*

Megállapítható tehát, hogy az esetleges többlétszavazólap léte, amennyiben az ennek nyomán követendő eljárást az SZSZB betartja, nem olyan jogsértés, amely a szavazóköri eredményt, majd a szavazóköri eredmények összesítése alapján a választási eredményt bármilyen módon érdemben befolyásolná.

A TVB ebben a körben megjegyzi, hogy többlétszavazólap a tapasztalatok alapján úgy keletkezik, hogy az SZSZB véletlenül valakinek eggyel több szavazólapot ad át a szavazáskor, mert két szavazólapot összefog.

Az 1 db többlet ráadásul nem olyan mértékű, amely alapján bármilyen szándékosságot, rosszhiszeműséget lehetne feltételezni az SZSZB tagjai részéről. Illetve, ha a szándékosságot feltételeznénk is, akkor ahhoz valamennyi SZSZB tagnak, beleértve a jelöltek delegáltjait, vagyis bizalmi embereit is, valamint a jegyzőkönyvvezetőnek az összehangolt cselekvésére lenne szükség, hogy a törvénysértés ne kerüljön jegyzőkönyvvezetésre a szavazás során vagy valamilyen egyéb jogorvoslat keretében jelzésre.

Ilyen szintű „összeesküvés”, összefogás jelen esetben, de általában is egy teljesen életszerűtlen feltételezés az SZSZB-k tevékenységével kapcsolatosan.

A szavazólapok „hamissága” kapcsán a TVB alapvetően kifejtette már véleményét az előző pontban, a bélyegzőlenyomattal ellátott szavazólapok összecserélése esetében írt okfejtésében. Azaz elképzelhetetlennek tartja, hogy a szavazásnapra kellékek átadása, illetve a szavazás menetének, majd megszámlálásának lebonyolítása során senki ne venné észre azt, hogy a Nemzeti Választási Irodától központilag biztosított hivatalos szavazólapok közé valaki olyan szavazólapokat kever, amelyek nem tartalmazzák a hivatalos szavazólapok tartalmi és formai kellékeit és ennek ellenére a szavazatszámolás során az SZSZB minden tagja, illetve a jegyzőkönyvvezető efelett mintegy „szemet hunyva”, azokat érvényesnek fogadná el.

A szavazóköri jegyzőkönyvön szereplő számszaki adatokból, matematikailag sem lehet ilyen, egyébként büntetőjogi vonatkozású magatartásra következtetni, hiszen 1 db többlet egyáltalán nem olyan kirívó szám, hogy bármilyen kétely felmerüljön a szavazás törvényessége kapcsán.

Mivel jogsértésre utaló körülményt a TVB nem észlelt, nem tartotta indokoltnak a Kérelmező személyes meghallgatását sem.

Mindezek alapján, mivel jogsértés nem állapítható meg, a TVB az elsőfokú határozat helyben hagyásáról döntött.

A TVB határozata a Ve. 164. §-án, 178. § (1) bekezdésén, 197. §-án, 241. §-án, 221. § (1) bekezdésén, a 231. § (5) bekezdés a) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1), (3) bekezdésén, a 224. §-án, valamint a 225 §-án, az illetékfizetési kötelezettségről történő tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Debrecen, 2024. június 13.

Hajdú-Bihar Vármegyei
Területi Választási Bizottság
Debrecen

Dr. Rácsai Lajos Imre
elnök

Erről értesül:

- Nagyrábéi Helyi Választási Bizottság (4173 Nagyrábé, Kossuth L. út 5.; hivatal@nagyrabe.hu)
- Tiszai Károly polgármesterjelölt
- Irattár